

Inleiding

1.1 Algemeen

Voor je ligt de jaarrekening van 2022. Met de jaarrekening legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over wat zij heeft uitgevoerd, of juist niet heeft uitgevoerd en de financiële gevolgen daarvan. Het is het sluitstuk van de Planning & Control Cyclus van het jaar 2022. Vanzelfsprekend is dit document in lijn met de vereisten zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en alle aanvullende aanwijzingen vanuit de commissie BBV.

De jaarrekening 2022 sluit met een positief saldo van € 11.484.335,--.

Begin 2020 werden we geconfronteerd met het coronavirus en de impact op de omgeving was groot. Ook in 2022 hadden we nog te maken met het virus. Evenementen werden afgelast, scholen gingen dicht, de gezondheidszorg stond onder druk en sociale contacten namen af. Ook binnen het gemeentehuis werden maatregelen genomen. Vanaf april 2022 verdween het coronavirus steeds meer naar de achtergrond. Gelukkig heeft de coronacrisis op de jaarrekening ook in 2022 geen directe invloed gehad.

“Dichtbij & Betrokken”. Dat is de leidraad voor deze bestuursperiode en ook dit jaar zijn er weer belangrijke stappen gezet richting de toekomst van onze gemeente. Zonder uitpuittend te zijn noemen we een aantal speerpunten waarvoor veel werk is verzet en resultaten zijn geboekt.

Leefbaarheid van de kernen

Eersel werkt aan leefbaarheid in iedere kern van onze gemeente. Voorzieningen zorgen voor leven: van sportpark en winkels tot wandelroutes en terras. Dat is natuurlijk fijn voor iedereen die onze dorpen bezoekt, maar vooral ook voor onszelf. Om de betrokkenheid van onze inwoners voorop te stellen en eigen initiatieven aan te moedigen, hebben we in Eersel het participatieprogramma 'Dorpen maken het verschil'. Ook organiseren we 2-jaarlijks in iedere kern een dorpschouw. Op voortouw van de Dorpsraden hebben we in 2022 verschillende locaties en situaties in de openbare ruimte bekeken van de kernen Duizel, Knegsel, Steensel, Vessem en Wintelre. Waar mogelijk gaan we er direct mee aan de slag.

Iedereen doet mee

In Eersel staan we voor je klaar als dat (tijdelijk) niet lukt vanwege sociale-, geestelijke- of lichamelijke beperkingen. We willen dat iedereen de ondersteuning krijgt die nodig is, want iedereen doet mee! Dat lijkt heel vanzelfsprekend maar dat is het lang niet voor iedereen. Natuurlijk maken we ons hard voor goede zorg, maar daarnaast zetten we ook in op preventie. Met een sterk vrijwilligersnetwerk, jeugdcoach, goede begeleiding bij inburgering of bijvoorbeeld digitale vaardigheidstraining voor ouderen. In het afgelopen jaar hebben we aanvullende maatregelen getroffen om inwoners te ondersteunen die als gevolg van bijvoorbeeld de energiecrisis in financiële moeilijkheden dreigden te komen. Ook zijn er activiteiten uitgevoerd om eenzaamheid terug te dringen en is er in het kader van inclusie nadrukkelijk aandacht geweest voor toegankelijkheid in de brede zin van het woord. Het vrijwilligerssteunpunt Eerselvoorelkaar heeft op volle toeren gedraaid en er zijn weer veel “matches” tussen vraag en aanbod tot stand gebracht.

Bouwen bouwen bouwen

Bouwen gaat natuurlijk nooit snel genoeg. Om onze kernen leefbaar te houden, is er behoefte aan woningen. Er is niet genoeg aanbod voor één- of tweepersoonshuishoudens of dat nu voor onze starters is of voor senioren. Er moet beweging komen in de woningmarkt en daarom werken we continue samen aan een gevarieerd aanbod aan woningen in ieder dorp in onze gemeente. In Duizel-Noord, Rosheuvel in Eersel, Postels Huufke in Vessem en Koemeersdijk in Wintelre zijn verschillende kavels en woningen in de verkoop gegaan. Ook zijn er woningbouwprojecten in aanbouw. De plannen Veldhoek en het Winterman/STG-terrein in Eersel, Nardushoek in Knegsel en Boterbocht III in Steensel zijn in voorbereiding.

Duurzaamheid

Eersel maakt zich hard voor een mooiere, schonere wereld die we kunnen doorgeven aan volgende generaties. Dit doen we door de uitstoot van CO₂ terug te dringen en steeds verder over te stappen op duurzamere vormen van energie. We hebben mooie stappen gezet richting het zonnepark in Wintelre. En juist die inwoners geholpen die het heel hard nodig hebben met bespaarboxen om energie te besparen. We blijven proberen om ons afval steeds verder terug te dringen en waar mogelijk weer geschikt te maken voor hergebruik. Verder bereiden we onze omgeving steeds beter voor op extreme weersomstandigheden (zoals extreme hitte en hevige regenval) als gevolg van klimaatveranderingen. Een hoge biodiversiteit en veel groen dragen hier ook aan bij. We blijven dit stimuleren met bijvoorbeeld onze vogelakkers, maar ook met bermen waar we gras laten groeien of bloemen inzaaien. Natuurlijk planten we weer veel bomen die een ecosysteem op zichzelf zijn. Op weg naar 400.000 nieuwe bomen in 2030.

1.2 Ontwikkeling

De programmabegroting en programmarekening geven inzicht in:

Programmabegroting	Programmarekening
Wat willen we bereiken?	Wat hebben we bereikt/gedaan?
Wat gaan we doen?	Wat is er gedaan?
Wat mag het kosten?	Wat heeft het gekost?

In de programmaverantwoording is aangegeven wat is bereikt/gedaan, waarbij teruggekeken is naar de in de begroting 2022 opgenomen prioriteiten/activiteiten en de overige activiteiten.

Door middel van kleuren in de tabel is aangegeven of de gestelde normen zijn gerealiseerd. De kleuren geven het volgende weer:

- **Groene kleur** : norm is gerealiseerd
- **Oranje kleur** : niet gemeten of cijfers nog niet voorhanden
- **Rode kleur** : norm is niet gehaald, in de tekst onder de tabel is een toelichting opgenomen

In totaal zijn er 46 normen opgenomen in de programmabegroting/-rekening van 2022. De kleuren laten zien dat hiervan 33 normen aantoonbaar zijn gerealiseerd, dat is 72%. Er zijn 8 normen niet gehaald, dat is 17%.

Per programma is naast een investeringsoverzicht ook een exploitatieoverzicht van baten en lasten opgenomen. In deze programmarekening zijn bij het exploitatieoverzicht per programma de afwijkingen met de begrotingscijfers per productgroep exclusief kapitaallasten en apparaatskosten weergegeven. Hierdoor sluit de toelichting per productgroep volledig aan op de financiële overzichten in ieder programma.

Om de totalen per programma in beeld te brengen, worden vervolgens de totale kapitaallasten en apparaatskosten per programma toegevoegd aan het financiële overzicht. Voor een toelichting op deze kapitaallasten en apparaatskosten wordt verwezen naar de toelichting bij het programma Overheadkosten.

1.3 Tussentijdse rapportages

Ook in 2022 is de gemeenteraad tweemaal tussentijds geïnformeerd (1^e en 2^e bestuursrapportage). Deze jaarrekening is in feite de derde rapportage en betreft een periode van twaalf maanden.

1.4 Kredieten

Bij de vaststelling van de begroting 2022 zijn eind 2021 kredieten beschikbaar gesteld voor het doen van investeringen in 2022. Verder is in de loop van 2022 nog een aantal kredieten gevoteerd.

Bij ieder programma is een overzicht opgenomen van alle, op het desbetreffend programma betrekking hebbende, beschikbare kredieten. Ook is hierbij aangegeven of bepaalde werkzaamheden zijn afgerond en is voor de overige kredieten de stand van zaken nader toegelicht.

1.5 Resultaat jaarstukken 2022

Het batig exploitatiesaldo over 2022 bedraagt € 11.484.355,--.

Daarvan is het saldo van de bouwgrondexploitatie € 4.019.970,-- voordelig. Hierbij kan worden opgemerkt dat in 2022 er aan de voorziening voor toekomstige te verwachten verliezen per saldo een bedrag van € 155.013,-- is geboekt.

Het betreft de volgende exploitaties:

- Steensel-Noord	-/- € 22.939,--
- Koemeersdijk	-/- € 132.074,--

Rekening houdend met de mutaties van en naar de reserves, komt het totaalsaldo van baten en lasten (gezuiverd resultaat) uit op € 9.242.665,-- voordelig.

Saldo van baten en lasten	9.242.665,--
Beschikkingen over de reserve(s)	<u>10.092.984,--</u>
	19.355.649,--
Toevoegingen aan de reserve(s)	<u>-7.851.314,--</u>
Gerealiseerd resultaat	11.484.335,--

Bij de beoordeling van een batig/nadelig saldi moet steeds met het volgende rekening gehouden worden:

- De waardering van vaste activa geschiedt op basis van historische kostprijs. Binnen de grondexploitaties wordt hierop jaarlijks rente bijgeschreven. Op grond van het BBV moeten activa, die in relatie tot de marktwaarde voor een te hoog bedrag op de balans zijn opgenomen, worden afgewaardeerd. Dit geldt

ook wanneer er geactiveerde kosten zijn, waarvoor nog geen concrete plannen zijn. In 2022 heeft er op grond van het voorgaande geen afwaardering plaatsgevonden;

- Het batig saldo jaarrekening 2022 (inclusief bouwgrondgrondexploitatie) bedraagt € 11.484.335,--. Voor een verdere specificatie van dit saldo verwijzen we naar de analyse per productgroep en de toelichting per programma (zie onderdeel exploitatie bij "Wat heeft het gekost"). Over de bestemming van dit saldo worden aan de gemeenteraad separaat nadere voorstellen gedaan.